

”VALOA IDÄSTÄ”, Matt. 2:1-12 Huhtasuon kirkko 22.2.2009

JOHDANTO

Laskiaissunnuntai

Tänä päivänä vietämme kirkollisen kalenterimme mukaan laskiaissunnuntaita ja tulevana tiistaina on laskiaistiistai – olemme siis siirtymässä pääsiäistä edeltävään paastonaikaan. (Ja keskisuomalaisien koululaisten hiihtolomaviikkokin on alkanut.)

Matt. 2:1 – 12

Matteuksen evankeliumin opetusarjassamme aloitamme tänään tämän evankeliumin toisen luvun käsittelyn. Nousemme kuulemaan käsiteltävän tekstin:

- 1. Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Betlehemissä kuningas Herodeksen* aikana, Jerusalemiin tuli idästä tietäjiä.*
- 2. He kysyivät: "Missä se juutalaisten kuningas on, joka nyt on syntynyt? Me näimme hänen tähtensä nousevan taivaalle ja tulimme osoittamaan hänelle kunnioitustamme."*
- 3. Kuullessaan tästä kuningas Herodes pelästyi, ja hänen kanssaan koko Jerusalemiin.*
- 4. Hän kutsui koolle kansan ylipapit ja lainopettajat* ja tiedusteli heiltä, missä messiaan* oli määrä syntyä.*
- 5. "Juudean* Betlehemissä", he vastasivat, "sillä näin on ilmoitettu profeetan kirjassa:*
- 6. - Sinä, Juudan* Betlehem, et ole suinkaan vähäisin heimosi valtiaista, sillä sinusta lähtee hallitsija, joka on kaitseva kansaani Israelia."*
- 7. Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät luokseen ja otti heiltä juurta jaksain selville, milloin tähti oli tullut näkyviin.*
- 8. Sitten hän lähetti heidät Betlehemiin. "Menkää sinne", hän sanoi, "ja ottakaa asiasta tarkka selko. Kun löydätte lapsen, niin ilmoittakaa minulle, jotta minäkin voisin tulla kumartamaan häntä."*
- 9. Kuninkaan sanat kuultuaan tietäjät lähtivät matkaan, ja tähti, jonka he olivat nähneet nousevan taivaalle, kulki heidän edellään. Kun tähti tuli sen paikan yläpuolelle, missä lapsi oli, se pysähtyi siihen.*
- 10. Miehet näkivät tähden, ja heidät valtasi suuri ilo.*
- 11. He menivät taloon ja näkivät lapsen ja hänen äitinsä Marian. Silloin he maahan heittäytyen kumarsivat lasta, avasivat arkkunsa ja antoivat hänelle kalliita lahjoja: kultaa, suitsuketta ja mirhaa.*
- 12. Unessa Jumala varoitti tietäjiä palaamasta Herodeksen luo, ja niin he menivät toista tietä takaisin omaan maahansa.*

Opetuksen otsikointi

Lukemamme kohta on otsikoitu uudessa raamatunkäännöksessämme sanoilla: ***Idän tietäjät***. Ja opetuksemme aihe on ilmaistu sanoilla ***Valoa idästä***, tutulla fraasilla monista yhteyksistä kautta historian. Siitä jotain tuonnempana. Sitä ennen kuitenkin lainaus eräästä lähetyskirjasta 18 vuoden takaa – siinä ilmenee myös tätä idän ja lännen välistä jännitteisyyttä ja yhteyttä tämän päivän maailmassa.

Kirja ”Menolippu Marseilleen” on Sisko Pörstin kuvausta lähetystyön arjesta Ranskassa, luen sivuilta 121 ja 122: (Yrittäkääpä samaistua tähän kertomuksen keskushenkilöön, Nabilaan, pohjoisafrikkalaiseen muslimityttöön...)

Sisko Pörsti kirjoittaa:

”Yhdessä työskennellessämme Nabila ilmoittaa minulle, että hänen nimensä on nykyisin Sandra eikä Nabila. Hän ei halua puhua arabiaa vaan ranskaa, eikä hän halua äidinkään puhuvan arabiaa.

- ***Sinä olet rikas kun osaat puhua kahta kieltä, ja on tärkeää, että säilytät äidinkielesi. Minäkin puhun kotona suomea ja täällä ranskaa, yritän selittää.***
- ***Etkö sinä olekaan enää arabi? Jacqueline kiusoittelee tyttöä. - Sinähän teet joulukoristeitakin, vaikka sinun uskonnossasi ei vietetä joulua.***
- ***Kyllä Koraanissakin joulusta puhutaan, sovittelen, ettei Nabila liikaa säikähtäisi. Hän liimaa tähtiä paperista leikkaamaansa vihreään kuuseen. Teemme myös hänelle ja komorilaiselle Mouniyatille omat joulutaulut kotiin vietäväksi. Tähtiä ja enkeleitä. Enkeli viestitti joulun ilosanoman ja tähti kertoi itämaan tietäjille, että Jeesus on syntynyt, ja vieläpä ohjasi heidät oikeaan paikkaan. Ehkä Jumala saa tähdet ja enkelit yhä puhumaan. Provencelaisten pussien tekoon osallistuneille naisille olen tehnyt myös kiitoskortit, joissa on tähtiä ja enkeleitä, ja heille kirjoitan lisäksi mukaan Raamatun jakeen: ”Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto.”***
- ***Vai olet sinä nyt Sandra, joku sanoo Nabilalle kuin kokeillen, ja silloin kuumat kyyneleet alkavat vierä ä hänen kauniista mustista silmistään. - Minä olen Sandra ja Nabila, hän nyhkyttää. Jacqueline nostaa hänet syliinsä ja pitää häntä hyvänä. - Minä olen Sandra Nabila. Ja kotona minä puhun arabiaa, mutta muualla ranskaa, hän toistelee itkun ravistellessa häntä.”***

Näin kertoi Sisko Pörsti.

Luulen, että idän tietäjät aikoinaan kokivat sisimmässään samankaltaista identiteettikriisiä kuin tämä pohjois-afrikkalainen Ranskassa asuva tyttönen. Idän tietäjien kohdalla toteutui myös sitä samaa maan kantaväestön suhteen kuin Sisko

Pörstin kuvaamien pohjois-afrikkalaisten lasten kohdalla maan kantaväestöön nähden. Sisko Pörsti kirjoittaa kokemuksistaan Marseillessa joulukirkon jälkeen kirjansa sivulla 127:

”Olemme rukoilleet lisää seurakuntalaisia, ja kaikki, jotka tulevat, ovat muslimikotien lapsia. Jokin vetää heitä. Ehkä vain se, että he saavat tulla ja heidät otetaan vastaan. Perheet hyväksyvät, että lapset tulevat, ja vanhemmat antavat runsaasti rahaa kirkolle ostettaviin herkkuihin. Merkillistä. Nämä lapset ovat tämänvuotinen joululahjamme, aarteemme.”

Huomaatko nyt yhtäläisyyden raamatunkertomuksen kanssa? Arvonsa tunteva kantaväestö, valtaapitävä eliitti ei tehnyt kunnianosoituskäyntiä vastasyntyneen Messiaan luo. Sen sijaan lammaspaimenet - ja pakanat maan ääristä sen tekivät!

1. PROFETIOIDEN TÄYTTYMYS

Tämän uuden opetussarjamme edellisillä kerroilla olemme vahvasti tuoneet esille sen, kuinka juutalainen tullivirkailija Leevi – uudelta nimeltään Matteus – osoittaa yhä uudestaan Vanhan Testamentin profetioiden täyttymyksen Jeesuksessa Kristuksessa.

Matteus onkin myös meille hyvä linkki VT:n ja UT:n välisen yhteyden ja riippuvuuden ymmärtämiseksi. On kaksi kirjakokoelmaa: Vanha ja Uusi Testamentti, mutta yksi sanoma. On 39 + 27 kirjaa – siis 66 kirjaa, mutta yksi sanoma.

Matteus kirjoitti ja julkaisi tämän tutkielmansa ja kertomuksensa hyvin pian kyseisten tapahtumien jälkeen – enintään 20-30 vuotta Kristuksen kuoleman ja ylösnousemisen jälkeen – kuten toissakertaisessa opetuksessamme totesimme. Samoin kuin evankelista Luukas, Matteus kertoo Jeesuksen syntymästä Juudean Beetlehemissä. Jos tämä ei olisi ollut totta, olisivat hänen aikalaisensa varmasti puuttuneet Matteuksen kertomaan.

Matteus ei kerro evankeliumissaan kaikkea Jeesuksen elämään liittyvää – niinkuin ei muutkaan evankelistat. Mukaan on otettu tapahtumat, joilla on merkitystä. Ehkä muistat tämän näkökulman Jeesuksen sukuluettelon käsittelystämme neljän viikon takaa. Sukuluettelo saattaa päällisin puolin vaikuttaa merkityksettömältä listalta, mutta sitä se ei suinkaan ollut varsinkaan tekstin ensimmäisille, juutalaisille lukijoille. Ehkä muistatte sen, ettei tuo luettelo ole täydellinen ja että se sisältää sen ajan kulttuuritaustaa vasten myös hyvin erikoista aineistoa – mainiten mm. naisia sukuluettelossa, jopa linkkejä pakanoihin ja kaikkea muuta kuin kunniallisiin ihmisiin. Matteuksen varsinainen tarkoitus oli osoittaa Jeesus Daavidin suvun Kuninkaana ja Jumalan Poikana. Mutta tämä ei tee tyhjäksi sitä, etteikö tuohon

sukulinjaan kuuluvien joukossa olisi ollut ”jos jonkinlaista sakkia”. Tässäkin kohtaa Raamattu on hyvin totuudellinen ja realistinen, se ei kaunistele asioita eikä idealisoi niitä. Ja Jeesuksen syntymäkertomuksen ytimessä on se, että juuri Hän on Kirjoitusten täyttymys, mikä osoitetaan luvun ensimmäisessä jakeessa.

Idän tietäjät kuuluvat siihen samaan joukkoon kuin ne niiniveläiset, jotka Tuomiopäivänä tulevat tuomitsemaan niitä, jotka eivät vastaanottaneet luvattua Messiasista eivätkä tulleet kumartamaan Hänen edessään, vaikka heillä olikin Hänestä hyvin paljon tietoa. Tästä Matteus kirjoittaa myöhemmin Jeesuksen sanomana (12:41): ***”Niniven asukkaat nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja langettavat sille tuomion. He kääntyivät, kun Joona saarnasi heille, ja tässä teille on enemmän kuin Joona!”***

Jo tässä – jo tässä Jeesuksen syntymäkertomuksessa – näemme sen, kuinka Hänen tulonsa, kuinka Hänen läsnäolonsa, jakaa aina ihmiset kahteen joukkoon: niihin, jotka ottavat hänet iloiten vastaan, ja niihin, jotka torjuvat Hänet. Tämä toistuu evankeliumin kertomuksissa yhä uudestaan ja uudestaan.

Seuraavaksi teemme joitakin huomioita lukukappaleemme alkujakeista.

Jakeet 1 ja 2

Jeesuksen synnyinpaikka

Messiaan oli määrä syntyä Beetlehemissä, suomeksi ”leipätalossa”, ”leipähuoneessa”, (ei kuitenkaan ”Leipäsunnuntaissa”), mutta voisimme sanoa kuitenkin: ”leipäkylässä” - siis melkein niinkuin ”Jyväskylässä”...

Suotteko, että jatkan vielä vähän tätä hullua sanaleikkiä? En pidä sitä Jumalalle mahdottomana, etteikö Jeesus voisi syntyä yhä uusien ihmisten sydämiin juuri täällä Suomen Beetlehemissä, Jyväskylässä, tässä Leivän talossa, Leivän kaupungissa - jopa tänään ja tässä Leipäsunnuntaissa. Se onkin Leipäsunnuntaimme varsinainen tarkoitus – sen ohella, että täällä on joka kerta tarjolla – toivottavasti - rukiista Elämän Leipää Hänen omilleen.

Rukoukseni on se, että tämä ”Leivän talomme”, toimisi kuten Leipomo, jossa leivotaan, tuotetaan ja josta toimitetaan Elämän leipää ympäristöön ja maan ääriin asti. Rukoiletko Sinä tätä kanssani?

Jeesuksen konkreettinen syntymäpaikka, Juudean Beetlehem, oli juutalaisille tuttu Vanhan Testamentin tietyistä tapahtumista. Patriarkka Jaakob oli haudannut sinne vaimonsa Raakelin (1. Moos. 35:19). Täällä myös mooabilainen Ruut – joka myös kuului Jeesuksen sukulinjaan – kohtasi tulevan puolisonsa Booksen (Ruut 1:22-2:6). Myös kuningas Daavid syntyi ja kasvoi luultavasti Beetlehemissä.

Kristityille Beetlehemistä on tietysti tullut hyvin merkittävä paikka. Lammaspaimenet kuuluttivat ensiksi Beetlehemin kedoilla Messiaan syntymää.

Zebulonin alueella on myös toinen Beetlehem-niminen paikka, siksi tämä paikka erotetaan siitä määreellä Juudean Beetlehem - kuten jakeessa 1, jossa Juudea tarkoittaa Jeesuksen ajan roomalaista hallintoaluetta – kun taas jakeessa 6 mainittu Juuda tarkoittaa Vanhan testamentin kyseistä heimoa ja sen aluetta.

Tässä kohtaa on hyvä myös huomata se, että Luukas ei kerro evankeliumissaan Jeesuksen syntymänjälkeisestä ajasta Beetlehemissä yhtään mitään kuten ei myöskään pakomatkasta Egyptiin ennen Nasaretiin palaamista. Emme tiedä, oliko Luukas tietoinen näistä tapahtumista, mutta jos oli, hän ei katsonut tarpeelliseksi niistä kertoa.

Matteus ei taas kuvaile millään tavalla Jeesuksen syntymään liittyviä yksityiskohtia, kuten Luukas puolestaan tekee. Matteus ei myöskään kerro mitään kedon paimenista eikä näiden kokemuksista.

Molemmat kertovat siis parhaan kykynsä ja tietonsa mukaan siitä, mitä olivat omien tietolähteidensä perusteella saaneet selville. Ja näitä kertomuksia ei ole Raamatussa mitenkään harmonisoitu tai muokattu jälkikäteen. Kaikki tämä osoittaa Raamatun ehdotonta luotettavuutta!

Kuningas Herodes

Matteus kertoo Jeesuksen syntyneen kuningas Herodeksen aikana, tästä mainitsee myös Luukas evankeliuminsa 1. luvun jakeessa 5. Tämä Herodes Suurena tunnettu Juudean kuningas oli syntynyt vuonna 73 e.Kr.. Rooman senaatti oli nimittänyt hänet Juudean kuninkaaksi vuonna 40 e.Kr.. Vuoteen 37 mennessä hän oli roomalaisten sotajoukkojen avulla nujertanut kaiken opposition tällä alueella. Hän oli idumealaisen, siis ei-juutalaisen, Antipaterin poika, varakas, poliittisesti lahjakas, täysin lojaali, erinomaisen hyvä administraattori ja riittävän älykäs säilyttääkseen toinen toistaan seuraavien Rooman keisarien suosion. Hänen avustusprojektinsa nälänhätään joutuneiden keskuudessa oli suurenmoinen menestys ja hänen rakennusprojektejaan ihailivat jopa hänen vihollisensa. Merkittävin näistä lienee ollut Jerusalemin temppelin uudelleen rakentaminen vuodesta 20 e.Kr. alkaen.

Mutta niinkuin moni muukin menestyvä mies – tai nainen – hän rakasti valtaa. Hän asetti ankaria veroja alamaisilleen. Juutalaiset pitivät häntä vallan ja heidän omaisuutensa anastajana. Viimeisinä vuosinaan hän sairasti ja kärsi vainoharhaisuudesta. Hänestä tuli erityisen julma, vihan ja mustasukkaisuuden vallassa hän surmautti läheisiä liittolaisiaan, vaimonsa Mariammen ja ainakin kaksi

omista pojistaan.

Ajanlaskumme alku

Varsin yleisesti on laskettu Herodeksen kuolleen vuonna 4 ennen ajanlaskumme alkua. Ja kun Jeesuksen syntymäaika oli ennen sitä, täytyy meidän ajanlaskumme olla virheellinen. Ja niinhän se onkin. Dionysius Pieni, joka eli 500-luvulla jälkeen Kristuksen, toimeenpani kalenteriuudistuksen mutta hänellä ei ollut silloin aivan täsmällistä tietoa Herodeksen kuolinvuodesta. Dionysiuksen toimeenpanema kalenteriuudistus roomalaisesta kalenterista kristilliseen kalenteriin perustui näin tältä osin hieman virheellisiin laskelmiin.

Itämaan viisaat

Keitä olivat sitten nämä kuuluisat idän – tai itämaan – tietäjät – kreikaksi *magoi* – eli maagit? Siitä meillä ei ole varmaa tietoa. Vuosisatoja aiemmin tätä maagi-sanaa käytettiin meedialaisesta pappiskastista, jolla oli erityinen valta selittää unia. Danielin kirjassa viitataan useassa kohdin (1:20, 2:2, 4:6, 5:7) näihin Babylonian imperiumin maageihin. Myöhemmin sana tuli merkitsemään löyhästi erilaisia ihmisiä, jotka olivat tekemisissä unien, tähdistäennustamisen, magian ja sen sellaisten kanssa.

Näitä idän tietäjiä, idän viisaita miehiä, oli todennäköisesti kannustanut liikkeelle tähtitieteelliset tai tähdistä ennustamiseen liittyvät laskelmat. Mutta hyvin todennäköisesti heidän odotuksensa perustui ennen kaikkea juutalaisilta peräisin oleviin kirjallisiin dokumentteihin. Siis jotain Jumalan kirjoitetusta ilmoituksesta oli kaikitekin levinnyt jollain tapaa kauas itään.

200-luvulta on peräisin ajatus siitä, että nämä maagit olisivat olleet kuninkaita. Tälle oletukselle ei kuitenkaan löydy mitään todisteita. Ei myöskään sille, että heitä olisi ollut nimenomaan kolme – puhumattakaan siitä, että heidän nimensä tiedettäisiin. Nimenanto heille tapahtui vasta 500-luvulla, ja lukumäärä kolme on ilmeisesti johdettu jakeessa 11 mainituista kolmenlaisista lahjoista.

Heidän lähtöpaikkansa saattoi olla Babylonia, jossa suurehkolla juutalaisella kolonialla oli huomattavaa vaikutusvaltaa, tai Persia tai Arabian niemimaa. Kaikkiällä näissä maissa oli jo pitkään kukoistaneita hyvin korkealle kehittyneitä kulttuureja, näin esim. Kaldean Uurissa, siis nykyisen Irakin eteläosissa, josta Aabraham oli lähtenyt liikkeelle jo vuoden 2000 tienoilla e.Kr.. Kaldean Uurissa käytettiin tuohon aikaan mm. matematiikassa neliöjuuria.

Siis nuokin ”itämaan viisaat” saattoivatkin olla hyvin korkeasti oppinutta väkeä, ei välttämättä pelkästään yksinkertaisia magian, taikavoimien harjoittajia.

Jakeessa 1 idäksi suomennettu sana on alkukielessä *anatolee* ja se voi merkitä ”nousua” – siis ”nousemista” tai ”itää”. Jakeessa 2 sama sana on käännetty uudessa raamatunkäännöksessämme sanalla ”nousevan”, mutta se voitaisiin myös hyvin kääntää ”idässä” tai ”itäisillä mailla” - kuten vanhempi käännöksemme tekee? Vanhempi käännös on tässä kohtaa käsittääkseni asiallisesti oikeampi tulkinta.

Vähemmän vakuuttavammalta vaikuttaa se tulkinta, että sana *anatolee* merkitsisi jotain tiettyä maata, maa-aluetta idässä - tai tietäjien lähtöpaikasta katsottuna lännessä olevaa Anatoliaa, siis nykyisen Turkin aasianpuoleista osaa. Mutta hauska sanaleikki tämäkin. Turkkilaiset varmaan mielellään omisivat tämänkin oman ”loisteliaan varhaishistoriansa” sisään, jos joku kansallismielinen innostuisi sitä heille kyllin vakuuttamaan. Siis samaan tapaan kuin jotkut turkkilaiset haluavat omia turkkilaisiin kansoihin kuuluviksi esim. toisella vuosituhannella e. Kr. nimenomaan Anatoliassa maailmanvaltaa pitäneitä heettiläisiä - tai meitä suomalaisia. Tähän Anatolia-selitykseen ”idän viisaiden” kohdalla en muista kuitenkaan vielä törmänneeni, vaikka monenlaista mielenkiintoista olen turkkilaisilta kuullutkin. Mutta en pitäisi ihmeenä, jos joku kreikkaa osaava turkkilainen Uuden Testamentin lukija tekisikin tästä vielä joskus erityisopin.

Ex oriente lux

Joka tapauksessa, näiden huomioiden myötä olemme tulleet nyt siihen kohtaan, jossa voimme palata opetuksellemme annettuun, jo kaukaa historiasta juontuvaan sanontaan ja ajatukseen: ”valoa idästä” - alun pitäen latinaksi: ”ex oriente lux”.

Vähäisellä etsimisellä internetistä en päässyt tämän sanonnan lähteille, vaikka sillä hakusanalla löytyikin yli 92 000 osumaa ja sen suomenkielisellä versiolla yli 31 000 osumaa. Joka tapauksessa voimmekin päätellä, että Rooman valtakunnan aikoina se oli hyvin tunnettu sanonta ja viittasi siihen, että länsimaiseen kulttuuripiiriin kuuluvalla Roomalla oli paljon opittavaa itämaiden viisauksista. Ja eiköhän tämä pidä edelleenkin paikkansa?

Mielenkiintoisena ekskursiona tähän sanaleikkiin voisimme myös liittää suomalaisen lähikirkkohistoriaan liittyvät paljon puhuvat julkaisujen nimet ”Valoa idässä”, joka oli Kansanlähetyksen julkaisema lähetyslehti 1960- ja 70-lukujen taitteessa. Se kertoi tuon ajan vainotusta seurakunnasta erityisesti Neuvostoliiton alueella ja siellä tehtävästä lähetystyöstä. Tästä lähikirkkohistorian vaiheesta kertoo Pia Latvala vastikään hyväksytyssä väitöskirjassaan [Valoa itään? : Kansanlähetyksen ja Neuvostoliitto 1967-1973 - hyvin mielenkiintoisella tavalla.](#)

Viestinnän periaatteita

Näin olemme näiden raamatuntapahtumien, lähistoriamme ja niihin liittyvien

mietteiden kautta tulleet viestintää yleisesti koskevien havaintojen piiriin.

Edellisessä Leipäsunnuntain opetuksessa, Jeesuksen syntymään liittyvässä ilmoituksessa Joosefille, oli kysymys lähiviestinnästä enkelin kautta. Näin tapahtui myös kedon paimenten kohdalla. Kaikissa tämän vuodelun leipäsunnuntaiopetuksissa olemme myös korostamalla korostaneet Jumalan viestinnän, siis ilmoituksen pitkäjänteistä toteutustapaa: Vanhan Testamentin profetioita, jotka kertoivat ennakkoon Jumalan valmistamista, erityisesti Messiasta koskevista asioista.

Emme tiedä, miten Jumala oli ennakkoon valmistanut itämaiden tuon ajan huipputiedemiehiä keskittämään tutkimuksensa erityisesti tähtitieteeseen. Mutta sen tiedämme, ettei tuohon aikaan luettu sanomalehtiä – silloin luettiin tähtiä. Mutta miksi nuo tähtienlukijat innostuivat löydöstään niin paljon, että he lähtivät seuraamaan sitä? Ja miksi juuri he? Luultavasti vain muutama mies. Mikseivät kansanjoukot – missä tämä ilmiö sitten nähtiinkin: Babyioniassa, Persiassa tai Arabian niemimaalla - mikseivät kansanjoukot lähteneet tuon valoilmion perään? Muuta selitystä en osaa ajatella kuin sen, että juuri näille miehille oli todellakin jollain tapaa kiirinyt tietoja Vanhan Testamentin profetioista – tai sitten Jumala oli puhutellut heitä jollain tapaa **suoraan**. Kaikkein järkeenkäyvin selitys – jos tapahtumaan ei liity Jumalan yliluonnollista toimintaa – on se, että Babylonian pakkosiirtolaisuudessa eläneeltä Danielilta oli jäänyt näille maille **profeetallista kirjallisuutta** ja tietoja tulevasta Messias-kuninkaasta.

Ja kun nämä oppineet miehet olivat päässeet tähden jäljille, alkoi toteutua yksi media-alaa koskeva lainalaisuus: **media ohjaa käyttäjänsä!** Heidän mediansa oli tässä vaiheessa tähtitaivas, joka siis ohjasi heidän elämänsä.

Ja meidän on hyvä kysyä tässä itseltämme: Mikä on se media, joka ohjaa minun elämäni; mikä on se media, joka ohjaa Sinun elämäsi?

Tähtien lukijat etsivät merkkejä ja ilmoituksia tähtitaivaalta. Voimme päätellä heidän ymmärtäneen, ettei kuka tahansa voi laittaa ilmoituksia tähän **makromediaan**. Se ilmoitus, jonka he tähtitaivaalta löysivät ja lukivat, täytyi siis olla taivaankappaleiden tekijän oma ilmoitus ja siksi huipputärkeä. He eivät voineet olla lähtemättä liikkeelle – ja sen perään – olivathan he tehneet siihenastisen elämänsä suurimman löydön. Ja lopulta heidät palkittiin, josta he puolestaan osoittivat kiitollisuuttaan mukanaan tuomillaan lahjoilla - jakeen 11 mukaan.

Mikä tähti(-ilmiö)?

Nyt meitä kiinnostaisi tietenkin tietää se, mistä ihmeen tähdestä tai tähti-ilmiöstä kerrotussa oli kysymys. Ilmiöstä on esitetty monia ”tieteellisenä” pidettäviä

selityksiä:

- Tähtientutkija Kepler toi esiin jo 1600-luvun alussa sen, että roomalaisen ajanlaskun mukaisena vuonna 747 – eli vuonna 7 e. Kr. meidän ajanlaskumme mukaan – Jupiter ja Saturnus-planeetat maasta katsottuina yhtyivät. Tämä tapahtui kolme kertaa tuona vuonna: toukokuussa, lokakuussa ja marraskuussa. Mutta antiikin ajalta ei löydy todisteita sille, että tällaisia planeettojen yhdistymisiä olisi kutsuttu ”*tähdiksi*”. Eikä tämä ns. yhtyminen ollut missään vaiheessa täydellinen, se ei siis missään vaiheessa muodostanut yhtä ainoata näkyvää objektiä.
- Kepler piti itse asiassa todennäköisempänä sitä, että kysymyksessä olisi ollut ns. supernova, heiveröinen tähti, joka rajulla tavalla räjähti ja sai aikaan valtavan määrän valoa moniksi viikoiksi tai jopa kuukausiksi. Mutta tämä on vain arvaus eikä sille löydy mitään todisteita – ja sitä on vaikea sovittaa jakeen 9 kohdalle, jossa tähden kerrotaan asettuneen tietyn paikan kohdalle Beetlehemissä.
- Toiset ovat ehdottaneet komeettoja eli pyrstötähtiä, pieniä aurinkokunnan, lähinnä jäästä koostuvia kappaleita. Todennäköisin näistä olisi meidänkin tuntemamme Halley'n komeetta, joka kulki läheltä maapalloa myös vuonna 12 e.Kr. Mutta tämä ajoitus tuntuu liian varhaiselle.
- Muitakin ”tähtitieteellisiä” selityksiä on esitetty, mutta mikään niistä tai edellämainituista ei ole täysin vakuuttava. Erityisesti jakeessa 9 mainittu tähden pysähtyminen paikoilleen Beetlehemissä romuttaa edellisenkaltaiset yritykset todistaa tieteellisesti kyseistä tapahtumaa – vaikka kyseiset selitykset toisaalta antavatkin mieltä ilmiön joihinkin puoliin. Monet raamatunselittäjät – ne jotka pitäytyvät Raamatun omaan ilmoitukseen itsestään – ovatkin hyvin vakuuttuneita siitä, että liialliset tähtitieteelliset ponnistelut tässä asiassa ovat ajanhukkaa. Matteuksenkin esitystapa tästä ”tähdestä” viittaa selvästi sen yliluonnolliseen luonteeseen. Ei sitä tarvitse yrittää selittää inhimillisin luonnontieteellisin keinoin. Samahan koskee lukemattomia ihmekertomuksia, joita evankeliumit ovat täynnään.

Tähän saakka olen käsitellyt ja pyrkinyt taustoitamaan lähinnä jakeita 1 ja 2. Ymmärrätte, että noin 40 minuutin puitteissa ei tällä vauhdilla ole mahdollista taustoittaa samalla tavalla lukukappaleen jäljellä olevaa 10 jaetta. En sitä yritäkään. Niinpä alan lopettelemaan.

Neljä viikkoa sitten jätin lukematta opetukseni lopuksi erään runon, koska opetusaika oli jo ylittynyt. Luen sen nyt, koska sen sanoma liittyy myös tämänpäiväiseen opetukseemme. Tämä runo on luettu kerran aiemminkin täällä Leipäsunnuntaissa.

2. KETÄ JUMALA KÄYTTÄÄ?

**Mooses änkytti.
Gideon pelkäsi.
Simpsonilla oli pitkä tukka ja hän oli naisiin menevää tyyppiä.
Rahab oli prostituoitu.
Jeremia ja Timoteus olivat liian nuoria.
David pelkäsi ja hän oli murhaaja.
Pietari kielsi Kristuksen.
Elialla oli itsemurha-ajatuksia.
Jesaja saarnasi alastomana.
Joonna pakeni Jumalaa.
Noomi oli leski.
Job teki konkurssin.
Johannes Kastaja söi heinäsirkkoja.
Opetuslapset nukahtivat kesken rukouksen.
Martta oli kaikesta huolissaan.
Maria Magdalena oli – no, tehän tiedätte...
Samarialainen nainen oli eronnut (useammin kuin kerran).
Sakkeus oli liian pieni.
Paavali oli liian uskonnollinen.
Timoteuksella oli mahahaava..
Lasarus oli kuollut!**

Ja nyt lisäys tähän runoon tämäänpäiväisestä opetuksestamme:

Idän tietäjät olivat pakanoita!

Ja runon alkuperäinen loppusäe:

Ehkä Jumala voi käyttää sinua ja minuakin.

3. RATKASEVA IDENTITEETTIKYSYMYS

Mikä oli idän miesten identiteetti? Mikä oli heidän identiteettinsä kotimaasta lähtiessään? Mikä oli heidän identiteettinsä heidän nähdessään Jeesus-lapsen? Mikä oli heidän identiteettinsä Jeesus-lapsen kohtaamisen jälkeen? Mikä oli heidän identiteettinsä heidän saatuaan puhella heitä askarruttavista asioista Joosefin ja Marian kanssa? Emme tiedä varmoja vastauksia oikeastaan mihinkään näistä kysymyksistä. Eikä tarvitsekaan.

Opetuksemme alussa saimme jotain tuntumaa siitä, millaista identiteettikriisiä Marseillen Nabila-Sandra, Sandra-Nabila kävi läpi sisimmässään. Ja näitä Nabiloita

on tässäkin kaupungissa tuhansia. Jeesus on heitä varten. Haluatko olla osaltasi auttamassa siinä, että heilläkin olisi mahdollisuus löytää uusi identiteetti Jeesuksessa?

Tätä tarkoitusta palvelee kahden viikon kuluttua järjestettävä ”Kulttuurien törmäys vai kohtaaminen- kurssi Lähetyskodillamme. Tervetuloa mukaan oppimaan erityisesti afganikulttuurista – tai ainakin rukoilemaan tämän hankkeen puolesta!

Ja sitten vielä yksi, ehkä tämän opetuksen tärkein asia. Jos ymmärrät olevasi ikäänkuin yksi noista itämaan tietäjistä, monin tavoin viisas ja oppinut – tai sitten ei – tämä viisaana oleminen ei olekaan tärkeintä – niin jos koet olevasi vielä jotenkin ulkopuolinen, et vielä oikein tunne omaa identiteettiäsi kristittyinä – niin tule silloin niinkuin nuo itämaan tietäjät Jeesuksen luo. Sitä varten tuonne kirkon sivuseinustalle tulee ehtoollisenvieton jälkeen rukouspalvelijoita, jotka auttavat Sinua tutustumaan Jeesukseen.

Ja ehkä sekin voi olla avuksi ja hyödyksi, että ajatuksella ja sitoumuksella yhdyt seuraavaan uskontunnustuslauluun pohjalaisella murteella – tai omalla murteellasi, jos se tuntuu luontevammalle.

Tänään vietämme myös ehtoollista. Sekin on juuri Sinua varten, joka tarvitset Jeesusta ja syntiesi anteeksiantamusta.

Mutta nyt nousemme ylös ja yhdyimme uskontunnustuslauluun.